

Ulla-Maija Kopra (oik.) oli ilahtunut Nurmeksen hankepäivän suosiosta ja työttömien tapaamisesta. Päivän loppuksi hän vaihtoi kuulumisia Aino Tertsusen kanssa. Myös Tertsusen kiitteli tapahtumaa. KUVA: BIRGIT HALKIO

fi. 17.10.2017 nro 118

Harva tietää palveluista

Terveydeksi-hanke jalkautui Nurmekseen. Maksuvapautus on monelle työttömälle uusi asia.

BIRGIT HALKIO

Seitsemän kävijää heti päivän alkajaisiksi osoitti jälleen terveyspalveluohjaaja **Ulla-Maija Kopralle**, miten oikeaan osunut Terveydeksi-hanke on. Kopra esitteli valtakunnallista hanketta ja tapasi työttömiä henkilökohtaisesti Nurmeksessa Närekartanolla viime keskiviikkona.

- Käymme kolmen vuoden aikana kahdesti noin 80 yhdistyksessä. Nurmeksen kolmas kunta Pohjois-Karjalassa, ja Valtimolle tulen ensi keväänä.

Hanke alkoi vuosi sitten, ja tähän mennessä hankkeen työntekijät ovat käyneet noin 40 yhdistyksessä ympäri Suomea. Keskusteluissa on tullut selvästi ilmi, miten huonosti

työttömät tuntevat mahdollisuuksia saada esimerkiksi terveyspalveluita.

- Vain harva tietää, että työttömällä on oikeus ilmaiseen terveystarkastukseen. Tästä varsinkin kerromme jokaisessa paikassa, Kopra sanoo.

"Jalkaudumme sinne, missä työttömät kokoontuvat."

Ulla-Maija Kopra

Palveluohjaajilla on myös mukanaan jo valmiiksi selvitettyä toimipaikat ja henkilöt, joiden puoleen kullakin paikkakunnalla kannattaa kääntyä esimerkiksi saadakseen sovittua tarkastusajan.

Tavoitteena on kannustaa

työttömiä selvittämään työkykynsä ja -kuntonsa ja haakeutumaan tarvittaessa sosiaali- tai terveydenhuollon palveluiden pariin. Kohdeyrymänä ovat yli 30-vuotiaat työttömät. Keskustelut ovat luottamuksellisia ja käydään kahden kesken.

Maksuista vapautusta

- Yksi asia on kertoa mahdollisuuksista saada kunnan järjestämien terveyspalveluiden maksuista alennusta tai vapautuksen. Tästä ei juuri kukaan tiedä, eivät aina edes sosiaalityöntekijät, Ulla-Maija Kopra mainitsee.

Kyseessä on asiakasmaksulakiin perustuva oikeus, jota haetaan omasta kunnasta. Maksuvapautusta ei voi evätä esimerkiksi kehottamalla asiakasta hakemaan toimeentu-

lotukea, koska toimeentulotuki on viimeisin tukimuoto.

- On tavallista, että esimerkiksi tarpeelliset hammaslääkärikäynnit jätetään väliin, koska rahat eivät riitä maksuihin, tai että päivittäisiä lääkkeitä otetaan vain joka toinen päivä, Kopra kertoo vuoden aikana kertyneen kokemuksensa perusteella.

Tiivistä yhteistyötä

Terveydeksi-hanke tekee tiivistä yhteistyötä työttömien yhdistysten sekä ehkäisevää päihdetyötä tekevien yhdistysten kanssa.

- Jalkaudumme sinne, missä työttömät kokoontuvat, ja vastaanotto on ollut erittäin myönteistä, Ulla-Maija Kopra sanoo.

Tapaamisten ja käymien sekä keskustelujen perusteella

Kopra toivoo muun muassa, että osatyökykyisyys saisi nykyistä myönteisemmää vastaanottoa ja erilaiset osittaiset työsuhteet yleistyvät.

Alustavasti on myös suunniteltu, että hankevuosien aikana laadittaisiin käsikirja, jossa esitellään puhekeuhon malli.

- Työttömien henkilökohtainen kohtaaminen saa toivottavasti tästä hankkeesta hyvää tuulta alleen ja muuttuu pysyväksi käytännöksi.

Työttömien keskusjärjestön alaisuudessa toimiva Terveydeksi-hanketta rahoittavat sosiaali- ja terveysministeriö ESR-rahoituksella sekä STEA, jolle Raha-automaattiyhdistyksen avustusta toiminta siirtyi vuoden vaihteessa. Hankepäällikkö toimii **Soile Huuonen**.